

iVALE!

8

Lärohandledningen

Örjan Hanson
BONNIERS

Några smakprov från lärarhandledningarna till *¡Vale!*-böckerna

Vi har satsat mycket tid och kraft på göra lärarhandledningarna till *¡Vale!* till något utöver det vanliga. Här får du möjlighet att titta på en sida med allmänna övningstips. Dessutom får du chansen att pröva några av de över 70 kopieringsunderlagen som hör till *¡Vale! 8*. Och glöm inte bort att du har ungefär lika många till i var och en av lärarhandledningarna till de övriga årskurserna.

Nedan följer några korta kommentarer för att sätta in de olika kopieringsunderlagen i sitt sammanhang.

Innehållsförteckning för hela lärarhandledningen

Allmänna övningstips

I lärarhandledningen finns massor av övningstips. Här kan du se en sida med några av dessa övningar under rubrikerna *Beskriva och rita* samt *Övningar med ord*.

Nr 12 Spelplan till Escaleras

Spelplanen till det populära tärningsspel som finns i *¡Vale! 7-9*.

Nr 16 Escaleras 1

På detta kopieringsunderlag hittar du spelreglerna samt uppgifterna för denna spelomgång. Här kommer eleverna direkt igång med en underhållande repetition från *¡Vale! 7*. Förutom att spela spel med meningarna kan de ges i läxa, användas som ett prov eller för muntlig eller skriftlig repetition hemma och i klassrummet. I *¡Vale! 8* finns det sex spelomgångar med liknande meningar.

Nr 27 Ordkunskap: Kapitel 1-4

Ordkunskap är viktigt. I varje lärarhandledning finns cirka fyra kopieringsunderlag av denna typ. Du ger de som ett lättträttat prov eller som en övning.

Nr 31 Distancias

Du hittar rikligt med kopieringsunderlag för muntlig produktion. Med denna parövning övar eleverna siffror och spansk geografi.

Nr 35 Sopa de letras och Busca las letras

Det här kopieringsunderlaget börjar som en ordsoppa, fortsätter med lite knep och knåp, och slutar med en muntlig parövning.

Nr 64 El arte de buscar trabajo

I *¡Vale!* vill vi både ta hand om långsamma elever som vill repetera, och snabba som vill gå vidare. Förutom övningar till extratexterna i övningsboken finns det som på detta kopieringsunderlag ofta ytterligare övningar till extratexterna. Snabba elever behöver rikligt med stimulans. Det får de med *¡Vale!*

Mycket nöje och lycka till!

Författarna

Innehåll

Detta är ¡Vale!

Välkommen till ¡Vale!	7
Målgrupper för Vale	7
Hur kan eleverna uppnå kursmålen med hjälp av ¡Vale!?	9
Grundtankar i ¡Vale!	9
Materialets uppbyggnad	10
Pedagogiska och didaktiska grundidéer	13
Att använda spanskan i klassrummet	13
Repetition	14
Utvärdering av arbetet	15
Metodik	16
De första lektionerna i skolår 8	16
Texter	16
Bilder	17
Ordinläring	18
Uttal	18
Grammatik	19
Läxor och läxförhör	19
Prov och betyg	20
Variation	24
Escaleras	24
OH-dialoger på kopieringsunderlag	24
Lucktextprogrammet på elev-cd:n	25
Internet	26
Övningstips	26
<i>Lekfulla tävlingar, Övningar med texter, Beskriva och rita, Övningar med ord, Övningar med räkneord</i>	

Kommentarer till kapitlen

1 En el aeropuerto	35
2 Con destino a México	36
3 México	38
Música mexicana	39
4 ¡Tengo hambre y sed!	40
Repaso 1	41
5 España – un país de contrastes	41
6 En casa de Carmela	43
Música española	44
7 En el supermercado	45

8 Tareas de casa	46
9 El más grande del mundo	47
Repaso 2	48
10 ¿Qué has hecho hoy?	49
11 ¡Qué viaje más fantástico!	50
12 Un campamento de verano	51
Repaso 3	53
13 ¿Juegan al fútbol en el cielo?	53
14 El silbo	54
Repaso 4	55
Extratexter	55
Español para todos	55
Kommentarer till allmänna kopieringsunderlag	56

Fundera och diskutera-blanketter

Kommentarer	61
Repaso 1 Fundera och diskutera	63
Repaso 2 Fundera och diskutera	64
Repaso 3 Fundera och diskutera	65
Repaso 4 Fundera och diskutera	66

Kopieringsunderlag	67
(med innehållsförteckning)	

Prov	141
-------------------	-----

Facit till prov och kopieringsunderlag	159
---	-----

Hörmanus	175
-----------------------	-----

från texten utan att läsa innantill, gärna lägga handen över texten för att betona att det är ”utantill”. Eleven säger en hel mening eller en del av en lång mening. Om eleverna är bekanta med texten hittar de orden snabbt och då har de gjort läxan.

Beskriva och rita

12

Rita något på tavlan. Eleverna arbetar två och två och ritar av din bild. Den ena tittar på tavlan och säger till sin kamrat vad han eller hon ska rita. Den som ritar sitter med ryggen mot tavlan och lyssnar på kamratens beskrivning. Skriv de beskrivningar som kan vara svåra för eleverna att säga bredvid teckningarna på tavlan. Försök att inkludera så många ord som möjligt från de kapitel ni arbetar med. Du kan också använda räknerord: *A la izquierda de la manzana hay un número* osv.

13

Rita fem linjer på tavlan och numrera dem. Uppmana eleverna att göra samma sak i sitt skrivhäfte. Tala sedan om vad eleverna ska göra, t.ex.: *En la línea número uno escribe el número 39 a la derecha. Dibuja una revista a la izquierda* osv. När eleverna har ritat in ett antal bilder efter dina instruktioner frågar du dem vad som finns på de olika linjerna eller var någon specifik sak är, t.ex. *¿Hay algo en la línea número dos? ¿Hay algo más? ¿Dónde está?* Nu ritar du eller någon elev på tavlan efter vad de svarar. Uppmana alltid eleverna att visa vad de ritat för varandra. Lär ut uttrycket *¡Qué bonito! ¡Qué feo!* kommer också att efterfrågas!

Övningar med ord

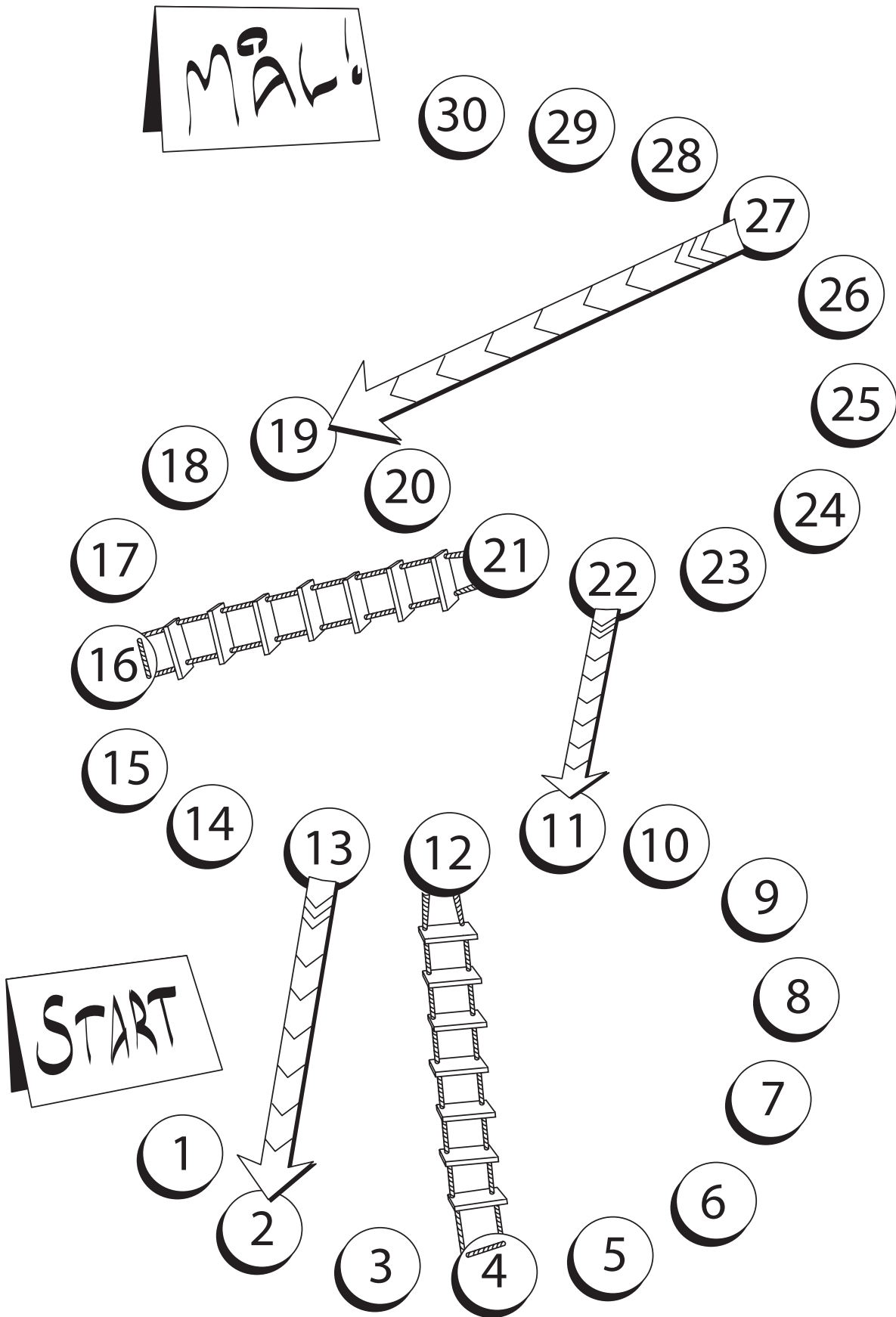
14

Skriv upp det spanska alfabetet på tavlan, en bokstav på varje rad. Uppmana eleverna att göra samma sak i sina skrivböcker. Ge dem därefter några exempel: *Abre Bicicleta C D* osv. Låt dem sedan fortsätta två och två. Det par som kommer på flest ord på en viss tid vinner (bestäm hur länge efter ett tag, när du ser hur eleverna arbetar.) Det här kan man göra flera gånger under året, men inför begränsningar efter första gången, t.ex. bara verb, bara adjektiv, bara substantiv, bara länder, städer där man talar spanska, möbler, frukter osv.

15

En variant på förgående tips: Dela in klassen i förslagsvis tre grupper. Skriv upp det spanska alfabetet tre gånger i tre olika rader på tavlan. Varje grupp får sedan i tur och ordning ordgrupper av dig. Du säger t.ex. *muebles* till en grupp. För varje möbel de säger stryker du den bokstaven som möbeln börjar med i deras alfabete på tavlan. Ge dem t.ex. en minut att säga olika möbler. Därefter är det nästa grupps tur med en annan ordgrupp: spansktalande länder, spanska städer, verb (t.ex. i *nostros*-formen), adjektiv, substantiv, kläder, släktord, djur, matord, kroppsdelar osv.

12 Spelplan till Escaleras Kopieringsunderlag (Allmänt)

Ett spel för 2–3 deltagare.

SPELREGLER: Ställ spelpjäser på starttrutan. Slå med en tärning och flytta det antal steg som tärningen visar. En medspelare läser uppgiften till den cirkel du hamnat på. Om du klarar uppgiften får du stå kvar, om inte får du gå tillbaka lika många steg som du just flyttat fram. Sedan går turen vidare till nästa deltagare.

Om du kommer på ett nummer med en steg får du klättra upp direkt till stegens topp. Klarar du uppgiften som hör till stegens topp får du stå kvar, annars måste du gå ner för stegen och tillbaka lika många steg som du just flyttat fram. Om du hamnar på en cirkel med pil åker du ner till pilens ände och får vänta till nästa omgång.

¿Cómo se dice...?

1 Till vänster.	A la izquierda.
2 Långsammare, tack.	Más despacio, por favor.
3 Räkna från 49 till 62.	cuarenta y nueve ... sesenta y dos
4 Jag vill ha en liten läsk.	Quiero un refresco pequeño.
5 Förlåt att jag kommer försent.	Perdón por llegar tarde.
6 Jag förstår inte.	No comprendo.
7 – Något mer? – Nej, inget mer.	— ¿Algo más? — No, nada más.
8 Goddag.	Buenos días.
9 Jag vill tala spanska.	Quiero hablar español.
10 Kan du hjälpa mig?	¿Me ayudas, por favor?
11 Hur säger man ”hund” på spanska?	¿Cómo se dice ”hund” en español?
12 Bøj verbet mirar.	miro, miras, mira, miramos, miráis, miran
13 ¡Baja al (Gå ner till) número 2!	
14 Vad betyder ”hambre”?	¿Qué significa ”hambre”?
15 Kan jag gå på toaletten?	¿Puedo ir al servicio?
16 Bøj verbet comer.	como, comes, come, comemos, coméis, comen
17 Till höger.	A la derecha.
18 Det finns en pojke i mitten.	Hay un chico en el centro.
19 Hur gammal är du?	¿Cuántos años tienes?
20 Vilken tid äter du middag?	¿A qué hora cenas?
21 Var ligger toaletten?	¿Dónde está el servicio?
22 ¡Baja al número 11!	
23 Bøj verbet beber (dricka).	bebo, bebes, bebe, bebemos, bebéis, beben
24 Jag åker till Mexiko.	Voy a México.
25 Jag vet inte var den är.	No sé dónde está.
26 Vilken tid slutar du?	¿A qué hora terminas?
27 ¡Baja al número 19!	
28 77, 88	sesenta y siete, ochenta y ocho
29 Bøj verbet tomar (ta).	tomo, tomas, toma, tomamos, tomáis, toman
30 Jag vet inte.	No sé.

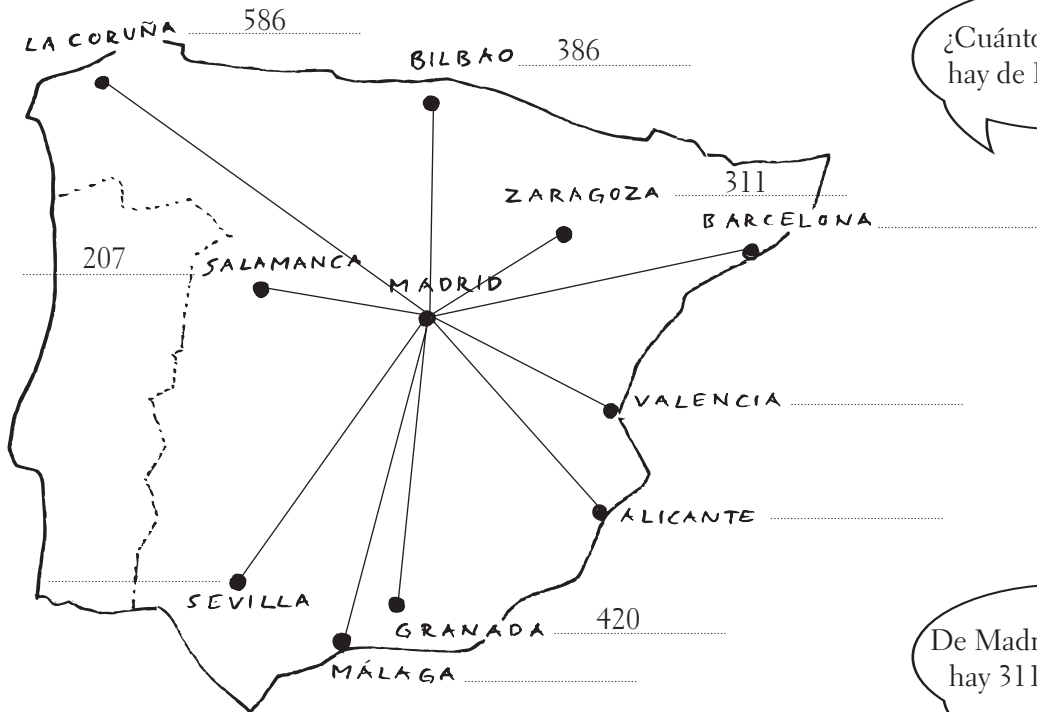
Översätt de understrukna orden.

Namn Antal rätt

- 1 Este chico nunca llega tarde.
- 2 Mañana vamos a hacer una excursión.
- 3 La comida mexicana es muy picante.
- 4 Mi padre se levanta a las seis todos los días.
- 5 —¿Está cerca? —No, está muy lejos.
- 6 —¿Tienes prisa? —Sí, empiezo a las nueve en punto.
- 7 Me gusta estudiar, sobre todo español.
- 8 En la plaza siempre hay muchos pájaros.
- 9 Durante el verano voy a estar en España.
- 10 —¿Quieres ir hoy? —No, pero quizás mañana.
- 11 ¿Cómo se llama la montaña más alta de España?
- 12 Tengo varios profesores que son muy buenos.
- 13 ¿Quieres estudiar juntos para la prueba?
- 14 Alemania es un país bastante grande.
- 15 —¿Nos vemos esta noche? —Sí, a las nueve y media.
- 16 Mi mamá dice que no tiene tiempo.
- 17 —¿Por qué estudias tanto? —¡Porque me gusta!
- 18 Voy a estar en casa por la tarde.
- 19 ¿Cuánto tiempo vas a estudiar?
- 20 Primero comemos, luego vemos la tele.
- 21 Chicos, tenéis que ir a casa ahora.
- 22 ¿Conoces a Alejandro, el chico que está allí?
- 23 Por favor, ¿dónde está la salida?
- 24 ¿Cómo se llama la chica de pelo corto?
- 25 Por la noche hay mucha gente en el restaurante.
- 26 Hay desiertos grandes en el norte de México.
- 27 ¿Cuál es tu dirección?
- 28 —¿Comprendes todo? —¡No, no comprendo nada!
- 29 Hay siete días en una semana.
- 30 Mis padres toman café sin azúcar.

31 Distancias Kopieringsunderlag (Kapitel 5)

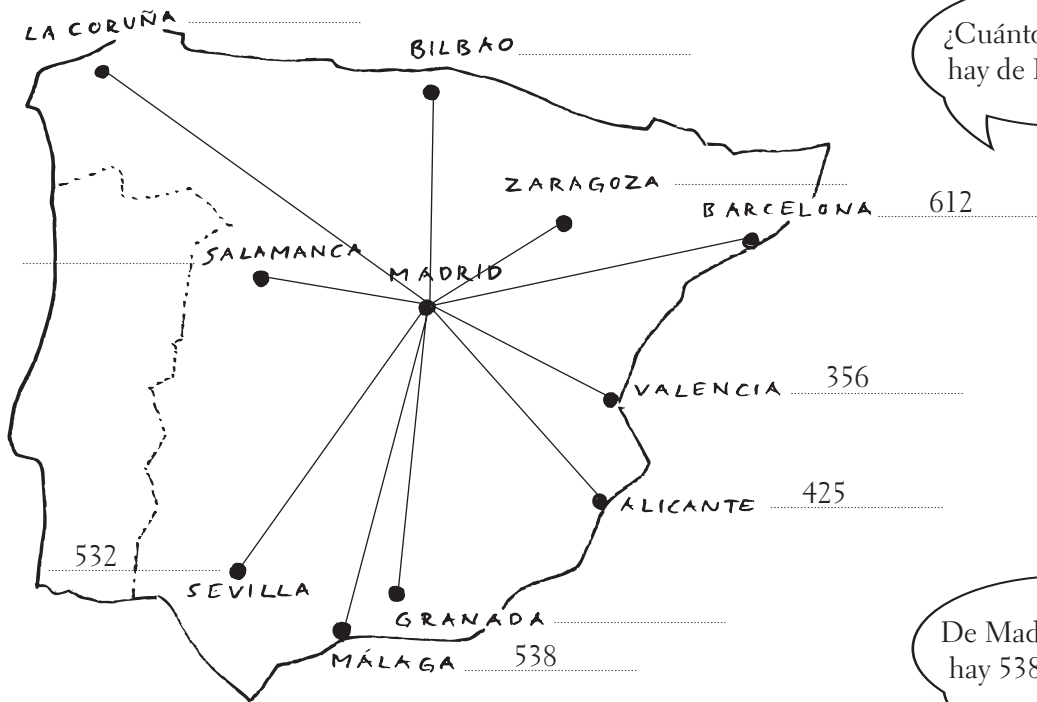
A Du och din kompis har olika information om avstånden mellan Madrid och andra spanska städer. Fråga efter den information du saknar och skriv in den i rutorna på kartan.

¿Cuántos kilómetros hay de Madrid a...?

De Madrid a Zaragoza hay 311 kilómetros.

B Du och din kompis har olika information om avstånden mellan Madrid och andra spanska städer. Fråga efter den information du saknar och skriv in den i rutorna på kartan.

¿Cuántos kilómetros hay de Madrid a...?

De Madrid a Málaga hay 538 kilómetros.

A I den här soppan finns 19 ord som har med boende att göra. Hur många kan du hitta?

S	F	W	U	E	C	P	K	U	B	P	B	R	Z	W
U	S	M	E	S	A	Q	X	D	E	C	I	H	W	K
N	I	B	P	I	S	O	V	E	N	T	A	N	A	Z
Y	L	T	E	L	E	V	I	S	O	R	J	C	V	T
Y	L	H	O	L	N	M	N	C	O	R	T	I	N	A
B	Ó	Z	R	A	R	M	A	R	I	O	N	Z	P	B
H	N	M	D	V	H	A	B	I	T	A	C	I	Ó	N
L	J	G	E	S	T	A	N	T	E	R	Í	A	S	X
Q	T	P	N	P	A	L	F	O	M	B	R	A	T	R
C	A	M	A	U	C	I	R	R	D	Y	R	J	E	L
C	N	N	D	E	C	O	C	I	N	A	V	C	R	C
S	H	D	O	R	M	I	T	O	R	I	O	J	R	X
V	J	J	R	T	L	A	D	I	P	L	M	J	C	X
Y	A	F	B	A	Ñ	O	J	I	U	J	S	W	H	Z
Q	S	L	K	N	C	P	M	X	Q	R	Z	E	V	R

B Vilken stad är det?

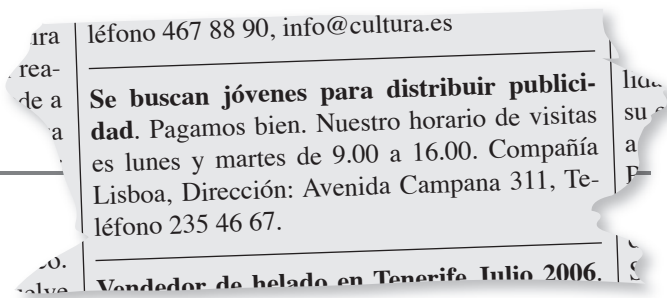
Du ska nu genom att följa instruktionerna hitta ett antal bokstäver i ordsoppan. Bokstäverna bildar tillsammans namnet på en stad i Spanien. Bokstäverna kommer inte i ordning. Först skriver du upp dem, därefter kan du klura ut vilken stad det är. Du börjar alltid i den svarta rutan under bokstäverna.

- 1 Camina cinco pasos hacia arriba. Camina tres hacia la derecha. Camina cuatro hacia arriba. Escribe la letra.
- 2 Camina tres pasos hacia arriba y cuatro hacia la izquierda. Camina cuatro hacia arriba. Camina tres hacia la derecha. Escribe la letra.
- 3 Camina ocho pasos hacia arriba y camina dos hacia la derecha. Camina tres hacia arriba. Escribe la letra.
- 4 Camina dos pasos hacia arriba y camina un paso hacia la izquierda. Camina cuatro hacia arriba. Escribe la letra.
- 5 Camina tres pasos hacia arriba y camina tres hacia la derecha. Camina cuatro hacia arriba. Escribe la letra.
- 6 Camina siete pasos hacia arriba y camina tres hacia la derecha. Escribe la letra.

camina gå
paso steg
hacia arriba uppåt
hacia abajo neråt

Vilken är staden?

C Arbeta nu två och två. Turas om att säga vart den andre ska gå. Ta egna städer eller ord.

A Para ihop vänster och högerspalten så att du får meningar som stämmer överens med texten.

1 María desayuna		es un trabajo perfecto.
2 Por el camino María ve		qué fecha es.
3 En la primera página		buscan trabajo.
4 ¡Qué interesante!		un periódico en la calle.
5 María y sus amigas necesitan		ir en metro y en autobús.
6 María dice a sus amigas que		y ahora no hay trabajo.
7 Para llegar a la compañía tienen que	/	y se va al colegio.
8 María dice a los guardias que		hay un anuncio.
9 La secretaria pregunta		salen de la oficina.
10 El periódico es viejo,		dinero para muchas cosas.
11 Sin decir nada las chicas		el autobús y llegan muy tarde al colegio.
12 Toman otra vez el metro y		piensa María.

B Besvara frågorna som om du är María, flickan i texten.

- 1 María, ¿por qué necesitas dinero? ¿Qué quieres hacer?
.....
- 2 ¿Cuándo quieres trabajar?
.....
- 3 ¿Dónde está la compañía Lisboa? ¿Está cerca?
.....
- 4 ¿Cómo vas allí, en coche?
.....
- 5 ¿Por qué no hay trabajo ahora?
.....

C Öva på dina svar och arbeta sedan med en kompis. Turas om att fråga och svara. Den som svarar tittar inte på papperet.

D Låtsas att du arbetar någonstans. Skriv och berätta var, när du börjar och slutar, hur du åker dit, vad du tycker om ditt arbete och kanske lite annat. Titel på din text: "Mi trabajo."